

Projectopdracht en Plan van aanpak

Natuurdoelanalyses

**Impact en gevolgen natuurdoelanalyses voor
gemeente De Wolden**

Datum: 24 mei 2023

Afdeling SBC, team projecten
Postbus 20.000, 7900 PA Hoogeveen
Telefoon 14 0528

Email gemeente@dewolden.nl
Internet: www.dewolden.nl

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Projectopdracht.....	4
Plan van aanpak gehele project.....	6
Plan van aanpak fase 1	7
Plan van aanpak vervolgfase 2	8
BIJLAGE 1. Communicatieplan	9
BIJLAGE 2. Capaciteitsplanning gemeentelijke organisatie 2023 fase 1	10
BIJLAGE 3. Brief GS provincie	11

A. Inleiding

A1. Aanleiding

Programma landelijk gebied leidt tot natuurdoelanalyses

In opdracht van het ministerie van LNV maken alle provincies gebiedsprogramma's als onderdeel van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (Programma stikstofreductie en Natuurverbetering). Op 1 juli 2023 moet de eerste versie van het Drentse gebiedsprogramma klaar zijn. Als onderdeel daarvan heeft de provincie de wettelijke taak om natuurdoelanalyses te maken. Een natuurdoelanalyse beschrijft hoe het gaat met de natuur in een gebied, of en welke problemen er zijn en in welke richting maatregelen nodig zijn om de natuur gezond te maken.

Stikstof als knelpunt

Het neerslaan van stikstof in de bodem en het water, is een van de grootste knelpunten in de Natura2000-gebieden. Drenthe kent (informatie Provincie) veertien Natura 2000-gebieden, waarvan er twaalf stikstofgevoelig zijn. Voor elf daarvan ligt het initiatief voor het maken van een natuurdoelanalyse (NDA) bij de provincie. Voor het Witterveld (bij Assen) is het Rijksvastgoedbedrijf voortouwnemer en ligt het maken van de NDA daar. Acht van de elf NDA's zijn nu in concept klaar.

Toetsing NDA's

Deze NDA's worden getoetst door de Ecologische Autoriteit. Na een reactie van de Ecologische Autoriteit en de verwerking ervan, worden de concept-NDA's definitief. De Ecologische Autoriteit is een toetsorgaan ingesteld door de minister van Natuur en Stikstof.

Provincie: Drenthe haalt doelen niet

De concept NDA's maken volgens de Provincie duidelijk dat de tot nu toe genomen maatregelen in de Natura 2000-gebieden nog niet voldoende zijn en dat Drenthe de doelen voorlopig niet haalt. Uit de analyses blijkt dat er in de meeste gebieden een verslechtering plaatsvindt van de aanwezige natuurkwaliteit en in sommige gevallen leidt tot een vermindering van oppervlakte van aangewezen leefgebieden van planten en dieren ('habitats').

In de NDA's wordt bevestigd dat stikstofdepositie één van de grootste knelpunten is in de meeste Drentse Natura 2000-gebieden. Ook moet het watersysteem in de natuur verbeterd worden.

Niet extern meer salderen

De provincie heeft om die reden besloten om voorlopig niet te vergunnen op basis van extern salderen. Extern salderen wil zeggen het benutten voor locatie A van stikstofruimte door het wegvallen van

bedrijvigheid op locatie B. Er geldt geen algehele vergunningenstop. Zonder extern salderen neemt de Provincie nog vergunningaanvragen in behandeling.

Planning

De Ecologische Autoriteit zal rond de zomer met een advies komen over de concept-NDA's. Afhankelijk van het advies wordt door de provincie een planning opgesteld voor het verwerken van de adviezen, voordat de documenten definitief worden gepubliceerd.

Intern salderen

Het kan zijn dat per 1 januari 2024 ook het intern salderen niet meer toegepast mag worden. Zie de [aankondiging van het Kabinet](#). Intern salderen is het intern compenseren binnen het project of bedrijf van stikstofuitstoot.

Dit besluit en deze aankondiging heeft grote gevolgen voor de vergunningverlening in onze gemeente. Het is noodzakelijk dat we kennis hebben van de juridische achtergronden en weten wat de gevolgen en mogelijkheden zijn.

A2. Projectaanpak

Op dit project is het Protocol Projectmanagement van de gemeente De Wolden van toepassing.

B. Projectopdracht

B1. Doel

Het doel van dit project is inzicht krijgen in gevolgen van de NDA's en aanbevelingen voor oplossingsrichtingen van de achterliggende problematiek.

Toelichting: We willen inzicht in de gevolgen van de NDA's voor voor alle activiteiten, projecten en relevante ontwikkelingen voor nu en in de nabije toekomst. We willen inzicht in hoe we met deze gevolgen om kunnen gaan voor de korte termijn (tot 2-4 jaar). En we willen aanbevelingen voor toekomstbestendige en duurzame keuzes en oplossingsrichtingen (verder kijkend dan 2 tot 4 jaar).

Om dit doel te bereiken gaan we aan de slag met de volgende acties:

1. Onderzoeken gevolgen van de NDA's voor De Wolden
  - 1.1. Inventarisatielijst met alle activiteiten, (woningbouw) projecten, evenementen e.d. inclusief een doorkijk wat het besluit voor consequenties heeft voor de diverse activiteiten in relatie tot de elementen uit de NDA's (water en stikstof).
  - 1.2. Een overzichtskaart met daarop alle natura2000-gebieden met een zone van 25 km eromheen. Voor elk project dat stikstof veroorzaakt, moeten de stikstofgevolgen tot op een afstand van 25 km berekend worden.

2. Voldoende kennis en inzicht verkrijgen in de problematiek rondom de elementen uit de NDA's en de procedures vanuit de provincie met betrekking tot deze NDA's. Daarnaast de juridische vertaalslag maken naar de gevolgen voor de activiteiten binnen de gemeente die dit raken.
3. Een overzicht maken van trends en ontwikkelingen op het gebied van stikstof en andere knelpunten voor bodem, water, klimaat en natuur. Het overzicht moet antwoord geven op de vraag welke oplossingsrichtingen en keuzes er zijn voor gemeente De Wolden.

Dit doel en de acties kunnen tijdens het project aangepast moeten worden, afhankelijk van beleid van bovenliggende overheden en jurisprudentie. Aanpassingen worden uiteraard in de stuurgroep besproken.

B2. Projectresultaat

Fase 1:

- Een beslisdocument met daarin een inventarisatielijst, een overzichtskaart en een doorkijk naar de gevolgen van de problematiek voor onze initiatiefnemers, met aanbevelingen voor vervolgstappen. Daarnaast ook de uitkomsten van de eerste verkenning van mogelijke samenwerking met andere gemeentes.

Fase 2:

- Een overzicht van trends en ontwikkelingen en gekoppeld daaraan oplossingsrichtingen en keuzes voor de gemeente De Wolden.
- Nader te bepalen stappenplan voor het mogelijke vervolg.

B3. Projectafbakening

Dit project geeft inzicht in de grote lijn van de gevolgen van de elementen uit de NDA's: met name stikstof en water. Bij natuur- en klimaatdoelen en de gevolgen daarvan voor het gemeentelijk beleid kunnen veel verschillende aspecten onderzocht worden, maar we beperken ons tot de scope zoals genoemd in de NDA's. Per project en/of activiteit moet een eigen afweging plaatsvinden op dit onderwerp. Een voorbeeld hiervan is een woningbouwproject dat moet voldoen aan de minimaal gestelde eisen mbt stikstof. Daarvoor moet eigen onderzoek plaatsvinden (bijvoorbeeld Aerius onderzoek).

B4. Uitgangspunten project

- Bestaande wet- en regelgeving (Europees en landelijk).
- De concept-NDA's van de provincie, zie <https://www.provincie.drenthe.nl/onderwerpen/natuur-milieu/natuur/natuurbeleid-regels/natura-2000/natuurdoelanalyses/>
- Het besluit om extern salderen per direct stop te zetten, zie bijlage
- Aangekondigd besluit van Kabinet over intern salderen stikstof, zie <https://www.aanpakstikstof.nl/vergunningverlening/intern-salderen>
- Bevestiging van de Raad van State dat de 25 km grens voor stikstofberekening geldig is: <https://www.raadvanstate.nl/actueel/nieuws/april/berekenen-stikstof-tot-25km-aanvaardbaar/>

B5. Opdrachtgever en projectleider

De bestuurlijk opdrachtgever is Gerrie Hempen
De ambtelijk opdrachtgever is Gert Bolkesteijn
De projectleiders zijn Bert Hansma en Hilda Teijema

C. Plan van aanpak gehele project

C1. Projectstart en voorbereiding daarop

Om de doelen uit dit project te behalen hebben we een projectgroep ingericht met collega's die raakvlak en/of kennis hebben met deze problematiek. Dit is geen alledaagse klus voor ons als SWO, waardoor het essentieel is om de juiste juridische kennis in te schakelen.

Voor de inventarisatielijst willen we een deskundig bureau inschakelen, om ons te helpen om inzicht te krijgen in de gevolgen voor onze projecten en evenementen in de gemeente.

We gaan na vaststelling van opdracht en plan van aanpak direct aan de slag om de diverse acties uit te zetten.

C2. Projectfasering en planning

Fase	Omschrijving	Planning
Fase 1	Inventarisatie gevolgen	mei t/m juli 2023
Fase 2	Oplossingsrichtingen en keuzes langere termijn en uitvoering van mogelijke samenwerking met andere gemeentes. Eventueel een stappenplan voor een mogelijk vervolg.	augustus tot en met december 2023

De planning van dit project is om voor de zomervakantie fase 1 af te ronden. De planning is niet volledig te garanderen i.v.m. onzekerheden in de omgeving, met name beleid provincie en jurisprudentie.

C3. Financiën

- Voor het inschakelen van externe deskundigheid is naar verwachting € 50.000 nodig
- Dit is voor De Wolden en Hoogeveen samen
- Op basis van de 70/30 regeling totaal naar verwachting voor De Wolden € 15.000
- Dit is over te maken van de gemeente naar de SWO, zodat externen 1 factuur kunnen sturen en voor een efficiënte interne administratie

- Dekking: begrotingsruimte
- Kostenplaats 'inhuur' SBC

C4. Risicoanalyse

Risico's	Beheersmaatregel
Jurisprudentie kan nieuwe inzichten opleveren	Blijven monitoren wat er gebeurt en eventuele genomen besluiten/keuzes herzien
De actualiteit kan ons inhalen	Op de hoogte blijven van actualiteiten en eventuele genomen besluiten/keuzes herzien en/of aanpassen.
Capaciteit van de projectleiders en projectgroep	De teamleiders van de collega's geven ruimte om aan dit project voorrang te geven. Bestuurders informeren dat andere dossiers mogelijk vertraging op lopen.

C5. Participatie

Het project kunnen we naar verwachting intern uitvoeren met zoals genoemd inzet van externe deskundigen. Indien nodig onderzoeken we op welke moment participatie met inwoners, ondernemers en organisaties nodig is. Het contact met deze groepen is wel nodig bij de communicatie over uitkomsten van dit project. Op voorhand is participatie niet nodig.

D. Plan van aanpak fase 1

D1. Doel en resultaat

1. Overzicht maken van alle activiteiten in de gemeente met een gemeentelijke rol waarbij stikstofuitstoot speelt: in ieder geval projecten woningbouw en infrastructuur en evenementen.
2. Advies inwinnen over de gevolgen voor deze activiteiten door een deskundig bureau.
3. Kennis en inzichten verkrijgen op dit onderwerp en daarbij ook de provincie betrekken.
4. Overzichtskaart van alle natuurgebieden inclusief de 25 km zone eromheen.
5. Eerste inzichten in mogelijke samenwerking met andere gemeentes in de regio en/of Drenthe bij de vervolgstappen vanaf fase 2.
6. Dit alles wordt verwerkt in een beslisdocument.

D2. Projectorganisatie fase 1

Projectgroep

Doel

Resultaat behalen in korte tijd met gedragen en deskundig advies.

Samenstelling

1. Projectleiding: Bert Hansma en Hilda Teijema
2. Ondersteuning: Rianne Kreuze
3. Vergunningverlening: Bas Halman
4. Civiele projecten: Erik Koerts
5. RUD contactpersoon: Rob Bruinink
6. Landelijk gebied en duurzaamheid: Marjon van de Brand en/of Sandra van Slageren
7. Beleidsmedewerker RO
8. Juridisch advies: jurist omgevingsrecht
9. Communicatieadvies: Bouwina Steenbergen

Frequentie

1 x per week (communicatie indien nodig)

Stuurgroep

Doel

Bespreken stand van zaken en doorkijk naar eventuele vervolgacties

Samenstelling

1. Gerrie Hempen
2. Gert Bolkesteijn
3. Bert Hansma
4. Hilda Teijema

Frequentie

1 x per 3 weken

E. Plan van aanpak vervolgfase 2

E1. Fase 2

Fase gericht op oplossingsrichtingen en keuzes langere termijn, van augustus tot en met december 2023. Afhankelijk van de uitkomsten van fase 1 wordt dit nader vormgegeven.

BIJLAGE 1. Communicatieplan

Communicatiedoelstellingen

Wanneer we inzichtelijk hebben wat de gevolgen zijn voor de projecten en activiteiten in de gemeente, communiceren we met belanghebbenden en onze inwoners.

Kernboodschap

Wat zijn de consequenties? Wat doet de gemeente? Wat kunt u doen en wat moet u doen?

Middelen, media en planning

Nader te bepalen, bijvoorbeeld bijeenkomsten, brieven en nieuwsberichten.

Financiën

Bij vervolg wordt dit inzichtelijk gemaakt.

Monitoren

Nader te bepalen.

**BIJLAGE 2.   Capaciteitsplanning gemeentelijke
organisatie 2023 fase 1**

Naam	Eenheid	Uren
Ondersteuning: Rianne Kreuze	A&C	60
Vergunningverlening: Bas Halman	Dienstverlening	60
Civiele projecten: Erik Koerts	FLO	60
RUD contactpersoon: Rob Bruinink	FLO	60
Landelijk gebied en duurzaamheid: Marjon van de Brand en/of Sandra van Slageren	SBC	60
Ruimtelijke ordening: beleidsmedewerker	FLO	60
Juridisch advies: jurist omgevingsrecht	FLO/Dienstverlening	30
Communicatieadvies: Bouwina Steenbergen	A&S	30
Projectleiding Hilda Teijema	SBC	100
Projectleiding Bert Hansma	SBC	100

BIJLAGE 3. Brief GS provincie

Brief 9 mei 2023 van GS aan PS Provincie Drenthe over natuurdoelanalyses, separate bijlage